

Desisirn

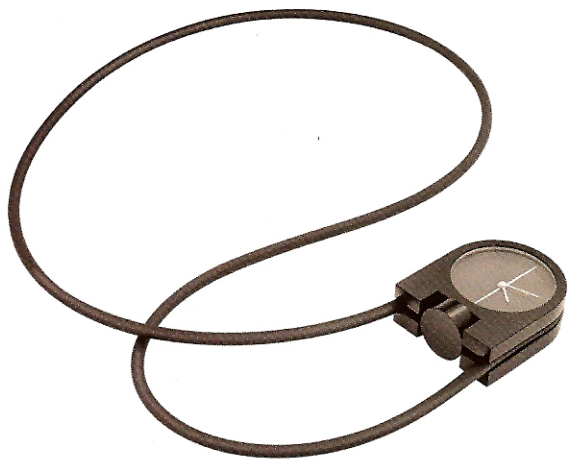
van de
20ste eeuw

nutch D

THOTH

Toon Lauwen

Halshorloge

Periode 1976

Ontwerp **Bruno Ninaber van Eyben**

‘Meer zou onnodig zijn, minder onmogelijk’, is het motto van Bruno Ninaber van Eyben (1950). Ninabers streven naar minimalisme is duidelijk geïnspireerd door het ‘less is more’-beginsel van de functionaristen uit de jaren twintig en dertig. Het zoeken naar de essentie van een product door het terugbrengen van de vormgeving is geen stijlloefening. Ninaber probeert via het object verbindingen te leggen met de mens.

Ook bij het ontwerp van dit halshorloge stond die mensgerichte benadering voorop.

Na het bestuderen van traditionele halshorloges signaleerde Ninaber twee problemen. Traditionele horloges hebben allemaal een bevestiging waarbij een ketting door een oog loopt. Zo opgehangen heeft een horloge echter altijd de neiging om te draaien. De afleesbaarheid voor de drager is allesbehalve optimaal en om de tijd goed af te lezen moet zo’n horloge eigenlijk altijd met de hand worden omgedraaid. Alleen de persoon recht tegen-

over de drager kan goed op zo’n traditioneel halshorloge kijken.

De crux van Ninabers ontwerp zit daarom ook in de op-hanging. Ninaber ontwikkelde een bevestiging waarmee zijn halshorloge volkomen in evenwicht, plat op het lichaam wordt gehouden. Het horloge is van bovenaf afleesbaar omdat de wijzerplaat werd omgekeerd; de twaalf is op de positie van de zes aangebracht. Het halshorloge is een klassieker uit de geschiedenis van het Nederlandse sieraad.

Beatrixmunten

Periode 1982

Ontwerp **Bruno Ninaber van Eyben**

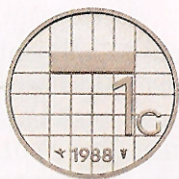
Productie 's Rijksmunt Utrecht

Niet veel Nederlanders beseffen dat ze bijna twintig jaar met ontwerpen van Bruno Ninaber van Eyben (1950) op zak hebben gelopen: de stuiver, het dubbeltje, het kwartje, de gulden en de rijksdaalder. Later volgde nog een markant 5 guldenstuk. Het geldverkeer (het wisselen van hand tot hand van een muntstuk) was het uitgangspunt van dit ontwerp. Een munt is geen autonoom object, maar vormt de schakel tussen allerlei verbindingen in een groter, monetair netwerk. Dat

netwerk is vertaald naar de blokjes en lijntjes op de waardezijde van deze Beatrixmunten. Het slaan van nieuwe munten werd noodzakelijk door het aantreden van Koningin Beatrix in 1980.

Ninaber vertaalde het decimale stelsel in kubusjes en staafjes. Een dubbeltje is een staafje met tien kubusjes. Een gulden telt honderd kubusjes, aangegeven in verticale en horizontale lijnen. Alle munten boven één gulden zijn voorzien van een diagonale belijning. Dit lijnenspel was de inspiratie voor de geabstraheerde vorm aan de kopzijde. Hier vormen drie verticale lijnen een kader voor het opschrift 'Beatrix. Ko-

ningin der Nederlanden'. Deze typografie werd overigens verrijkt door letterontwerper Gerard Unger. De traditie dicteert dat het portret van de Koningin naar links wordt afgebeeld. Ninaber koos voor een zo abstract mogelijk portret, waardoor eerder het koningschap dan de persoon Beatrix gesymboliseerd werd. Deze krachtige persoon boezemt vertrouwen in, maar streeft geen ouderwetse vorstenmacht na. Het was de laatste gedaante van de Nederlandse munt vóór de Euro zijn intrede deed. Overigens werd ook de Nederlandse zijde van die Euro door Ninaber ontworpen.

Dutch Design van de 20ste eeuw

Toon Lauwen

2003, Thoth